

Te mooi voor deze wereld

Te mooi voor deze wereld

Annika Evertse-Sørensen

© 2017: Annika Evertse-Sørensen
Foto achterflap: De Meza Photography, Denemarken
Redactie: Renate Diks
Lay-out: Coen Hoogveld
Druk: Tipoprint
Uitgever: Schrijverij Mooi Mens
ISBN: 978-94-90352-41-7
NUR: 851

Alle rechten voorbehouden. Niets uit deze uitgave mag worden vee-
veelvoudigd en/of openbaar gemaakt worden zonder voorafgaande
schriftelijke toestemming van de uitgever.

Voorwoord

Vraag een meisje van zes wat ze later wil worden en de kans is groot dat ze antwoordt: ‘Moeder.’ Toch is zwanger worden, zwanger blijven én een gezond kindje in de wieg voor lang niet iedereen vanzelfsprekend.

Verminderde vruchtbaarheid treft maar liefst één op de zes paren. Dat wil zeggen dat het bij één op de zes stellen niet lukt om zwanger te raken binnen een jaar. Vaak volgt een traject van onderzoeken en behandelingen. Iets wat zo vanzelfsprekend leek, het krijgen van een kindje, wordt een weg van hoop en teleurstelling. Als vervolgens een zo gewenste zwangerschap vroegtijdig eindigt, ga je door een diep dal. De hoge pieken van de positieve test en misschien al wel een goede echo, maken dan plaats voor intens verdriet. Dat vergt aanpassingsvermogen. Het vertrouwen in je eigen lijf wordt danig op de proef gesteld. Een moeilijke tijd.

In dit boek deelt Annika haar persoonlijke ervaringen. Ze breekt hiermee een lans voor iedereen die het verdriet van een vruchtbaarheidsprobleem en misgelopen zwangerschap moet meemaken.

In deze tijd, waarin zoveel taboes doorbroken zijn, blijft zwangerschapsverlies en een (nog) onvervulde kindwens voor velen een lastig te bespreken onderwerp.

Als een (doorgaande) zwangerschap op zich laat wachten heeft dit veel impact op het leven. Iets intiems als de kindwens, wat normaal gesproken tussen twee mensen blijft, moet opeens gedeeld worden met de buitenwereld. Toch is het lastig om de buitenwereld uit te leggen wat het precies met je doet. Alhoewel je situatie ongewijzigd lijkt, is de vanzelfsprekendheid van een toekomst met een gezin weggevaagd.

Bij lotgenoten vind je begrip, zij weten hoe het voelt. Het idee

dat je leven stilstaat. Gevoelens die je hebt en waar je niet altijd even trots op bent. Je partnerrelatie en familiebanden die mogelijk veranderen. De combinatie werk en behandelingen die aanpassing vergt. De onzekerheid of dat zo gewenste kindje er gaat komen. De worsteling met acceptatie van omstandigheden die je niet kunt veranderen. Maar uiteindelijk ook de persoonlijke groei die je kunt doormaken.

Je gaat op zoek naar onafhankelijke en betrouwbare informatie. Je wilt lezen hoe andere mensen hiermee omgaan, informatieve artikelen en het laatste nieuws. En niet te vergeten: tips van mensen die dezelfde weg hebben afgelegd en om je verhaal mee te delen.

Freya biedt dit.

Iedereen bij Freya, vrijwilligers en medewerkers, heeft vruchtbaarheidsproblemen (gehad). Vaak met als uitkomst een kindje en soms ook zonder. Wij zetten deze levenservaring graag om in hulp aan mensen met vruchtbaarheidsproblemen.

De ondertitel van Freya luidt: ‘Wij weten hoe het voelt.’ Ongeacht ieders persoonlijke weg en uitkomst, is dit wat ons verbindt: de ervaring hoe het is als die zo grote wens niet uit lijkt te komen. Door die ervaring te delen wordt de last een klein beetje lichter. Het is mooi en waardevol dat Annika haar persoonlijke traject beschrijft en hiermee vruchtbaarheidsproblemen op de kaart zet.

Marjolein Grömminger

*Freya
Vereniging voor mensen met vruchtbaarheidsproblemen*

Een

Negen maanden lang draag je een kindje in je buik. Tijdens die negen maanden droom je regelmatig hoe hij eruit zal zien, welke kleur zijn oogjes hebben, hoe zijn handjes en voetjes zullen aanvoelen, zijn haartjes, zijn oortjes, zijn mondje, hoe zijn stem zal klinken, zijn lach of zijn huiltjes. Na negen maanden krijg je ineens antwoord op al die vragen.

Ik weet het, het is een cliché, dat gevoel dat door je heen gaat als je voor de eerste keer moeder wordt. Het eerste moment dat Felix in mijn armen werd gelegd zal ik nooit vergeten. Dat ene moment dat er iets levends, iets wat geheel nieuw is voor deze wereld, juist op jouw borst wordt gelegd, terwijl het ligt te huilen en paars aangelopen is. Het is raar en onvergetelijk. Dat moment moet zich eerst in je hoofd nestelen, samen met de realisatie dat er een klein, écht levend mensje in je armen wordt gelegd waar jij, samen met je partner, de eindverantwoordelijkheid over draagt.

Die enorme verantwoordelijkheid is een tweede, geheel nieuwe ervaring. De oneindigheid van die verantwoordelijkheid had ik als individu nooit eerder ervaren. In de uren die voorbijgaan, de nachten waarin je zowel zorgt als probeert te rusten, groeit er een gevoel van liefde, dat niet in woorden uit te drukken is. Een gevoel van liefde dat verder gaat dan de liefde die je voelt voor je ouders, voor je broers of zussen, voor je beste vriend of vriendin. Een gevoel van liefde dat ook verder gaat dan de liefde die je voelt voor je partner. Dat gevoel van liefde, samen met die verantwoordelijkheid, brengt veel vreugde en blijdschap met zich mee. Het opent een nieuw gevoelsniveau. Het opent ook een deur naar zorgen en angsten, van alle dingen die fout kunnen gaan, pijn en leed waar je je kindje koste wat het kost voor wilt behoeden.

De periode dat Felix in mijn leven kwam heeft mijn wereld letterlijk op zijn kop gezet. Dan kom ik meteen op het volgende cliché: met

de komst van Felix wist ik wie en wat ik moest zijn op deze wereld. Was mijn zoektocht naar wat ik met mijn leven aan moest, wat mijn bijdrage zou zijn in de wereld en aan de maatschappij, voorbij. Na jaren van studeren en proberen om een carrière op te bouwen, begreep ik dat, wat ik ook zou doen in dit leven en wat ik ooit zou kunnen bereiken, niets beter zou zijn dan moeder zijn van dit kind. Het maakte niet uit dat ik slecht sliep, geen tijd had voor mezelf om in stilte een boek te lezen, een lekker lang bad te nemen, rustig te winkelen of een rondje te gaan hardlopen. Ik zou alles voor hem doen en laten. Iedere dag is goed omdat Felix er is.

Dat eerste jaar is niet gemakkelijk geweest. Christian en ik moesten wennen aan onze nieuwe rol als ouders, aan die enorme verantwoordelijkheid en dat gebrek aan tijd voor jezelf. En toch, het gaf mij het gevoel dat ik mezelf had gevonden. Het voelde zo goed dat ik al gauw wilde denken aan een tweede kind. De beslissing voor een tweede kind was niet zo snel gemaakt. Ik ben zelf opgegroeid in een gezin met drie kinderen, het krijgen van een tweede kind was voor mij een vanzelfsprekendheid. Ik ben ervan overtuigd dat wij goede ouders zijn, en dat ik deze wereld een tweede kind wilde geven. Een kind dat wij, net als Felix, willen opvoeden tot een goed persoon; iemand die goed is voor de mensen en de wereld om hem heen, die zijn verantwoordelijkheden neemt, die passies en interesses heeft en zijn dromen najaagt. Een kind dat ik kan knuffelen en al mijn liefde zou mogen geven.

Christian is als enig kind opgegroeid. Hij weet dat je als enig kind gelukkig kunt zijn, zonder gevoelens van eenzaamheid. Juist omdat hij een enig kind is, is hij sociaal en legt hij gemakkelijk contacten. Christian was terughoudend omdat hij bang is dat hij van een tweede kind minder kan houden dan van Felix. Een angst die ik niet met hem deel. Ik heb gemerkt dat Felix een deel van mijn hart heeft geopend dat zo groot is, dat er voldoende liefde is voor nog een kind. Natuurlijk komt er een tweede. Geen drie, zo stel ik Christian gerust, twee kinderen is voldoende. Met een tweede kind zal Felix ervaren hoe het is om een broer te zijn. Hij zal een maatje hebben om mee te spelen, op

vakantie of tijdens momenten dat Christian en ik geen tijd voor hem hebben. Hij zal moeten leren delen en een ander persoon de ruimte te geven. Een broertje of zusje heb je voor de rest van je leven. Iemand die jou je hele leven kent. Iemand die je bij kan staan in tijden van blijdschap en in tijden van verdriet of persoonlijk verlies.

Christian en ik hebben lang gepraat over de beslissing voor een tweede kind. Ik wil Christian niet dwingen maar hem de tijd en ruimte geven om erover na te denken. Tegelijkertijd voel ik de tijd wegtikken. Ik word dit jaar zesendertig jaar, niet een topleeftijd om zwanger te worden maar ook weer niet stokoud. Ik ben gezond, heb nooit gerookt, drink amper alcohol en ik ben redelijk sportief. Dat zou toch moeten meewegen? Ik realiseerde me dat het besluit voor een tweede kind geen compromis mag zijn. Het is niet het één of het ander, er is geen tussenweg. In mei, na een lang gesprek, kwam Christian tot de conclusie dat hij liever wil leven met mij én een tweede kind, dan dat ik kan leven met hem zonder een tweede kind. Hij heeft gelijk. De gedachte aan een leven met maar één kind kan ik moeilijk verdragen. Ik weet dat ik de rest van mijn leven een enorm gemis zal voelen. Toch voelde ik me schuldig door de conclusie die Christian had getrokken.

Hij heeft een groter hart. Hij wil een leven lang met mij zijn, als dat zal betekenen dat we een tweede kind mogen krijgen, dan gaat hij daarmee akkoord. Gek genoeg was het daarna direct goed.

Zodra we hadden afgesproken om te proberen zwanger te worden, stond Christian er positief tegenover. Hij voelde geen terughoudendheid meer en gaf mij nooit het gevoel dat hij iets verschrikkelijks heeft opgegeven. Ik kan mijn dankbaarheid en ontzag voor zijn inzicht en liefde niet onder woorden brengen. Christian wordt steeds enthousiaster. Hij vertelt me wat hij graag met zijn kinderen wil gaan doen in de toekomst, dat we ons huis moeten aanpassen, hij maakt veel plannen in zijn hoofd. Het is goed zo: we hebben elkaar weer gevonden, zitten op één lijn en beginnen de plannen uit te werken. We gaan het huis verbouwen, ik sorteert Felix zijn babykleertjes en begin stiekem al te denken aan namen. En natuurlijk werken aan nummer twee.

Onze eerste poging is meteen raak. Tijdens onze vakantie in Denemarken kom ik erachter dat ik in verwachting ben. Ik plas wel drie zwangerschapstesten onder voordat het écht tot mij doordringt. Tijdens een lange autorit vertel ik Christian het goede nieuws. Hij is enorm blij. We besluiten te wachten tot ik tien weken zwanger ben, voordat we het onze familie en vrienden vertellen.

Een eerste zwangerschap is uitgelopen op een miskraam, we willen er zeker van zijn dat het dit keer goed nieuws is. Met acht weken krijg ik mijn eerste controle bij de verloskundige: alles is in orde. Mijn bloeddruk is goed en we kunnen via de echo een hartslag zien. Met twaalf weken laat ik bloed afnemen voor een combinatietest. Het vindt plaats in het ziekenhuis van Zeist. Ik ga er alleen naartoe, Christian heeft vertraging opgelopen bij een vlucht uit het buitenland. De apparatuur in het ziekenhuis is superieur aan die van de verloskundige.

Aangezien de gynaecoloog na mij pauze heeft, neemt ze alle tijd om naar mijn spartelende kindje te kijken. Ik kan mijn kleine kindje zien bewegen, zijn beentjes zien trappelen, armpjes zwaaien heen en weer. Van boven af kan ik de hersenkamertjes zien, het kloppende hartje, het blaasje dat gevuld is, een teken dat de voeding goed verloopt. Ik vind het fantastisch. Dit kindje heeft energie voor tien. Ik zie meteen een kopie van Felix voor me. Felix, die ook zo'n spartelende energiebol was in mijn buik. Op weg naar huis bel ik Christian en thuisgekomen laat ik hem alle fotootjes zien, waaronder die van het zwaaiende armpje. We zijn verliefd.

Twee

Omdat Doorn een klein dorp is, moeten we voor onze controles naar de verloskundigenpraktijk in Driebergen. Zij hebben ons destijds ook begeleid bij de geboorte van Felix. De afspraak voor onze negentienwekencheck is om negen uur 's ochtends en enigszins uitgelaten gaan Christian en ik op weg. We hebben de dagen letterlijk afgeteld naar dit moment, het moment waarop we de hartslag weer zouden gaan horen. In mijn hoofd hoor ik al de snelle slagen van het hartje van de baby, ik zocht echt die bevestiging van de controle en de doptone. Het wachten van de veertienwekencheck tot deze negentienwekencheck voelt als een eeuwigheid, en hoe dichter ik bij de dag van de afspraak kom, hoe zenuwachtiger ik word. Zal alles nog goed zijn? Ik wil die hartslag zo graag horen. Volgens Christian had ik dit ook toen ik zwanger was van Felix.

De laatste weken hebben veel mensen mij gevraagd hoe het met me gaat. Ik kon stralend bevestigen dat ik in topconditie verkeer: ik begin langzamerhand een buikje te krijgen, ik voel een stijgende spanning in mijn borsten en weet dat ik vanaf achttien weken de baby zal kunnen voelen trappelen.

Omdat ik de placenta aan de voorkant van mijn buik draag, zal ik die eerste trapjes van de baby pas later of minder heftig kunnen voelen. Dit wordt bevestigd door vriendinnen en kennissen die net als ik de placenta voor in de buik hebben gedragen tijdens hun zwangerschappen. Hoewel de veertienwekenecho niet heel soepel is verlopen – met de doptone kon de hartslag niet worden gevonden maar met het echoapparaat wel – en in mijn achterhoofd dat ik bij Felix pas met twintig weken begon te groeien, had ik verder geen signalen dat er iets mis was.

De afspraak om negen uur is met onze verloskundige Susan, een zestigjarige, vlotte en doortastende vrouw. Susan, die tijdens de kraamweek van Felix bij ons langs is geweest en had kennisgemaakt

met mijn familie. We memoreren deze ontmoeting en lachen om het feit dat Susan destijds mijn bijdehante vader met humor op zijn plek had gezet. Ik laat Susan foto's en een video zien van Felix en vertel trots hoe gemakkelijk en lief hij is, hoe goed hij slaapt 's nachts en hoe hij zich ontwikkelt. Al met al zijn we alle drie in een heel goed humeur. Voordat de controle begint vraagt Susan of alles goed gaat en of ik nog vragen heb. Ik vraag of ik een controle kan krijgen op zwangerschapsdiabetes. Ik word de laatste weken uitgedroogd wakker. Soms sta ik midden in de nacht op om een glas water te drinken. Wellicht drink ik overdag onvoldoende: ik ben druk op mijn werk en vergeet soms te drinken. Ik haal het thuis wel weer in en drink 's avonds en 's ochtends een aantal grote glazen water. Meer dan water, thee of koffie drink ik niet. Susan vindt mijn verhaal niet al te zorgelijk, we spreken af dat ik bij de volgende controle op diabetes zal worden getest. Ik vertel over mijn zucht naar lekkers en zoetigheid. Ze reageert dat ze tijdens haar eigen zwangerschappen precies hetzelfde had.

‘Dan kwam ik thuis van mijn werk, na een lange dag, en dan lagen daar drie van die speculaasplakken. Nou, die waren diezelfde avond nog op.’

We lachen, dat gaat met mij precies zo.

‘Laten we eerst eens je gewicht bepalen,’ begint Susan. Ik loop naar de weegschaal en trek mijn schoenen uit.

‘Tweeënzeventig kilo,’ zeg ik naar waarheid, en ik kijk Christian glimlachend aan.

‘Dat valt mee,’ zegt hij grijnzend.

Hij weet dat ik de afgelopen twee maanden heb toegegeven aan dagelijkse porties speculaas, pepernoten en chocola. Christian reist veel voor zijn werk, en na een dag werken, koken, zorgen en spelen met Felix lig ik vaak om acht uur op de bank en zijn het de pepernoten en ontbijtkoeken die mij gezelschap houden.

‘Tot nu toe ben je vier kilo aangekomen,’ merkt Susan op, ‘dat is hartstikke netjes.’

Ze loopt met me mee naar de onderzoekstafel. Ik ga liggen, knoop

mijn broek los en trek het iets omlaag zodat Susan de koude gel laag op mijn buik kan smeren. Ze pakt de doptone.

‘Dit is even koud hoor,’ waarschuwt ze, voordat ze de stick met de metalen kop op mijn onderbuik plaatst. Er klinkt een laag en langzaam kloppend geluid.

‘Dat is je placenta, hoor je hoe sterk het klopt?’ vraagt Susan. Ik knik en voel direct een spanning. Ik weet dat je boven het geluid nog een tweede hartslag zou moeten horen. De snel kloppende hartslag van je baby. Ondanks dat het tweede geluid uit blijft, ben ik rustig. Zo was de veertien weken controle ook geweest; ze konden de hartslag niet vinden met de doptone en uiteindelijk moest ik, met mijn broek nog open, de gang over naar de kamer waar het echoapparaat staat. Via de echo konden we niet de hartslag horen, maar het kindje wel zien. Vijf weken daarvoor konden we de baby licht zien bewegen en wees de verloskundige opgelucht naar de plek waar het hartje klopte. Christian, die dichter bij het scherm stond dan ik, had het hartje toen zien kloppen. Ik weet nog dat ik er niet van overtuigd was, maar het visuele bewijs was voldoende: alles was goed met ons kindje.

Destijds ging ik naar huis met een gemengd voorgevoel. Vandaag word ik koud van binnen. Met negentien weken zou het kindje toch sterk genoeg moeten zijn, zou de hartslag toch goed te horen zijn? Net als vijf weken geleden lopen we naar de andere kamer om het echo-apparaat aan te zetten. Christian en Susan zijn stil. Niemand zegt iets. Die eerste beelden op het scherm dringen niet tot mij door. Ik kijk naar Christian en Susan, hun gezichten zijn asgrauw. Ik staar zonder echt te zien naar het scherm. Ik kijk naar mijn eigen baarmoeder en zie een kleine schim.

‘Ik kan het kindje niet vinden,’ zegt Susan zacht. ‘Wat verschrikkelijk,’ vervolgt ze en ik voel dat ze haar eigen reactie niet onder controle heeft. Ik blijf stil en voel al het bloed uit mijn gezicht wegtrekken. Ik hoest en kuch om mijn buik te laten bewegen, hopen dat mijn bewegingen het kindje wakker zullen schudden. Susan kijkt me verschrikt aan.

‘Wacht,’ zeg ik, ‘mijn blaas zit weer eens vol, ik ga snel plassen, misschien dat hij dan ruimte heeft.’

Susan zegt niets en laat mij naar de wc gaan. Trillend op mijn benen loop ik naar de toilet in de gang. Ik zit op de wc en laat mijn blaas leeglopen. Terug in de kamer zitten Susan en Christian mij stil aan te kijken. Ik ga weer liggen, krijg wederom de koude gel op mijn buik en trillend van de kou kijk ik naar het scherm. Wij zien weer een lichaampje, maar geen hartje kloppen.

‘Meid, wat verschrikkelijk,’ zegt Susan weer.

Hoewel ik haar opmerking hoor, besef ik het nog niet helemaal.

‘Ik ga meteen het ziekenhuis bellen,’ gaat Susan verder, ‘het spijt me zo verschrikkelijk.’

Het ziekenhuis bellen? Waarom? Nog steeds komt het nieuws niet bij mij binnen. Ik denk dat ik begrijp dat mijn kindje niet meer leeft, ik kan het eigenlijk nog niet geloven. Ik blijf maar naar het scherm kijken, in de hoop om ook maar iets te zien. Een beweging, een kloppend hartje. Ik kom overeind en ga zitten, veeg de gel van mijn buik en knoop mijn broek dicht. Christian en ik kijken elkaar zwijgend aan. Ik pak zijn hand en kijk in zijn verdrietige gezicht. Wat gaat er in hem om? We lopen stilletjes terug naar het kantoor van Susan. Ik kan me er niet toe zetten om te gaan zitten. Wij staan alle drie, ieder in een hoek van de kamer. Susan belt het ziekenhuis. Ik hoor woorden als: ‘triage’, ‘achttien weken en zes dagen,’ ‘geen hartslag’ en ‘geen beweging.’ Als ze ophangt, kijkt ze ons vertwijfeld aan. Haar gezicht ziet grijs en haar ogen staan in en in verdrietig. Zij kijkt van mij naar Christian. We staan van elkaar af, roerloos en stil.

‘Ik durf het niet met zekerheid te zeggen,’ zegt Susan, ‘daarom stuur ik jullie direct door naar het ziekenhuis. Meid, wat verschrikkelijk voor je.’

Ik begrijp niet zo goed waarom ze dit steeds moet herhalen. Dat er iets is met mij, met ons, dat zo verschrikkelijk en verdrietig is. Het registreerde nog steeds niet. Wat ik begrijp is dat Susan duidelijk wil

maken dat ons kindje niet meer leeft. Maar wat ik niet kan begrijpen is: waarom? Ik kan gewoon niet geloven dat er iets aan de hand is. Dat het helemaal mis is. Dat kan toch niet? Het is te onwerkelijk om over in paniek te raken. We gaan akkoord en zullen naar het ziekenhuis rijden. Naar het ziekenhuis gaan is toch altijd goed? Daar zitten toch de echte specialisten? Die specialisten zullen het onderzoeken en dan horen wij precies wat er aan de hand is.

‘Kunnen we nu direct naar het ziekenhuis?’ vraag ik rustig.

‘Ja, jullie kunnen er direct naartoe, ze weten dat jullie eraan komen.’

‘Dank je wel,’ zeg ik en geef haar een hand. Susan roept weer hoe verschrikkelijk ze het vindt en ze wenst ons veel sterkte toe. Ik ben verdwaasd. Ik heb geen flauw idee wat er allemaal gaande is. We lopen hand in hand met gebogen hoofd naar buiten, naar de auto. Zwijgend, met een koude band om ons hart rijden we weg van de verloskundigenpraktijk.